

Forslag

til

Lov om krigsforsikring af fast ejendom og løsøre.

Fremsat den 23. oktober 1968 af *handelsministeren*.

Kapitel 1.

Forsikringens omfang og organisation.

§ 1. Denne lov omfatter fast ejendom og løsøre, der befinder sig her i landet, eller som her er indført i offentlige registre, og som efter bestemmelserne i §§ 5, 20, 22, 28, 31 og 35 er forsikret i et af de i § 4 nævnte krigsforsikringsforbund.

Stk. 2. Loven omfatter dog ikke:

- 1) Ejendom, der tilhører den danske stat eller fremmede stater.
- 2) Ejendom, der skal være eller er forsikret i henhold til lovgivningen om danske skibes forsikring mod krigsfare og ejendom, der er eller kunne være forsikret i henhold til lovgivningen om forsikring af varer og fragt mod krigsfare til søs.
- 3) Penge, pengesedler, aktier, obligationer og andre fordringsbeviser.
- 4) Smykker, ædle stene og perler, medmindre de pågældende effekter på skadetidspunktet var genstand for erhvervs-mæssig virksomhed.
- 5) De af folkekirkens kirker, der er selvejende eller bestyres efter bestemmelserne for selvejende kirker, samt kirker tilhørende det romersk-katolske tros-samfund.
- 6) Løsøre i kirker, der ikke omfattes af loven.

§ 2. De værdier, der er omfattet af loven, forsikres mod krigsskade opstået under krigstilstand.

Stk. 2. Fra hvilket tidspunkt krigstilstand skal anses indtrådt og ophørt, afgøres af handelsministeren.

Handelsmin. j. nr. 116-1-1962.

§ 3. Ved krigsskade forstås skade opstået som direkte følge af krig eller krigslignende handlinger mellem Danmark og fremmed magt eller mellem fremmede magter indbyrdes samt skade opstået som direkte følge af neutralitetskrænkelser, foranstaltninger til værn mod sådanne samt borgerkrig, oprør eller borgerlige uroligheder under krigen eller i forbindelse med denne, uanset i hvilket land de måtte finde sted.

Stk. 2. Skade påført egen ejendom anses for krigsskade i det omfang, den skadegørende handling har tilsigtet at unddrage fjenden hjælpemidler eller at afværge eller begrænse krigsskade, såfremt handlingen under hensyn til de foreliggende omstændigheder må anses for at have været forsvarlig.

Stk. 3. Skade opstået ved rekvisition anses ikke som krigsskade.

§ 4. Der oprettes følgende 5 krigsforsikringsforbund:

- I. Krigsforsikringsforbundet for beboelsesbygninger m.v. og privat indbo i byerne.
- II. Krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger.
- III. Krigsforsikringsforbundet for erhvervs-løsøre.
- IV. Krigsforsikringsforbundet for jordbrugs værdier.
- V. Krigsforsikringsforbundet for person-motorkøretøjer, svævefly og lystfar-tøjer.

Stk. 2. Hvert forbund ledes af en bestyrelse på 7 medlemmer, der udnævnes af handelsministeren for 5 år ad gangen. For-

manden og næstformanden, der er fælles for forbundene, udpeges af handelsministeren. De øvrige 5 medlemmer udnævnes efter indstilling af hver af de nedennævnte organisationer, eller hvor flere organisationer er anført sideordnet disse i forening:

I) Krigsforsikringsforbundet for beboelsesbygninger m.v. og privat indbo i byerne:

- 1) De danske grundejeres landsorganisation og Fællesorganisationen af almennyttige danske boligselskaber.
- 2) Kreditforeningernes stående fællesudvalg, Hypotekforeningernes stående fællesudvalg og boligbyggeriets tredieprioritetsinstitutter.
- 3) Assurandør-Societetet.
- 4) Den danske købstadforening og foreningen Bymæssige Kommuner.
- 5) Danmarks lejerforbund og De samvirkende lejerforeninger.

II) Krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger:

- 1) Industrirådet og Håndværksrådet.
- 2) Den danske handelsstands fællesrepræsentation og Butikshandelens fællesråd.
- 3) Assurandør-Societetet.
- 4) Kreditforeningernes stående fællesudvalg, Hypotekforeningernes stående fællesudvalg og Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S.
- 5) De danske grundejeres landsorganisation.

III) Krigsforsikringsforbundet for erhvervs-løsøre:

- 1) Industrirådet og Håndværksrådet.
- 2) Den danske handelsstands fællesrepræsentation og Butikshandelens fællesråd.
- 3) Assurandør-Societetet.
- 4) Danske bankers fællesrepræsentation og Danmarks sparekasseforening.
- 5) Andelsudvalget og Det kooperative fællesforbund.

IV) Krigsforsikringsforbundet for jordbrugets værdier:

- 1) De samvirkende danske landboforeninger og Landbrugsrådet.
- 2) De samvirkende danske husmandsforeninger og Erhvervsrådet for gartneri og frugtavl.
- 3) Assurandør-Societetet.

4) Kreditforeningernes stående fællesudvalg, Hypotekforeningernes stående fællesudvalg og Dansk Landbrugs Realkreditfond.

5) Dansk skovforening og Det danske hede-selskab.

V) Krigsforsikringsforbundet for personmotorkøretøjer, svævefly og lystfartøjer:

- 1) Forenede danske motorejere.
- 2) Danske bankers fællesrepræsentation og Danmarks sparekasseforening.
- 3) Assurandør-Societetet.
- 4) Danmarks Automobil-Forhandler-Forening.
- 5) Dansk Idræts-Forbund.

Kapitel 2.

Krigsforsikringsforbundet for beboelsesbygninger m.v. og privat indbo i byerne.

§ 5. Forsikret i krigsforsikringsforbundet for beboelsesbygninger m.v. og privat indbo i byerne er:

1. Enhver bygning, der er beliggende i hovedstadsområdet, købstæderne, Marstal handelsplads, de i § 52 a i lov om landkommunernes styrelse nævnte kommuner og de sønderjydske flækker samt forstæder hertil eller i en bymæssig bebyggelse i en sognekommune uden for hovedstadsområdet, og som er eller efter indtræden af krigstilstand har været brandforsikret i et dansk eller her i landet virkende udenlandsk forsikringsselskab. Dette gælder dog ikke, hvis bygningen er forsikret i krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger eller hører til en landbrugs-ejendom eller til en ejendom, der helt eller overvejende anvendes til landbrug, skovbrug eller gartneri.

Det forannævnte hovedstadsområde omfatter følgende kommuner: København, Frederiksberg, Gentofte, Ballerup-Måløv, Birkerød, Brøndbyerne, Dragør, Farum, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Herstederne, Hvidovre, Høje Tåstrup, Hørsholm, Lyngby-Tårnbæk, Rødovre, St. Magleby, Søllerød, Tårnby, Vallensbæk og Værløse.

Forsikringen omfatter bygningens tilbehør i det omfang, tilbehøret er eller har været brandforsikret sammen med bygningen.

2. Privat indbo, der på skadetidspunktet befinder sig i de i forbundet forsikrede bygninger.
3. Privat indbo i andre bygninger, der helt eller delvis anvendes til beboelse, såfremt bygningen ville have været forsikret i forbundet, hvis der havde været tegnet brandforsikring eller hvis bygningen ikke havde været undtaget for krigsforsikring i medfør af § 1, stk. 2.
4. Løsøre og andre værdier, der ikke er eller kunne være krigsforsikret i noget andet krigsforsikringsforbund, og som ejeren ved skriftlig henvendelse til forbundet har begæret krigsforsikret.

§ 6. Forsikringssummen for krigsforsikring af fast ejendom er det beløb, for hvilket ejendommen er eller har været brandforsikret, jfr. § 5, nr. 1.

Stk. 2. For privat indbo er forsikringssummen værdien af hver enkelt husstands samlede indbogenstande (indbogruppe), dog højst 200.000 kr. pr. husstand. Forbundets bestyrelse kan ansætte et lavere eller højere maximumsbeløb end det nævnte.

Stk. 3. For det i § 5, nr. 3, nævnte indbo er forsikringssummen de forsikrede genstandes værdi. Er anmeldelsesværdien i henhold til § 13 lavere end denne værdi, har forbundet regres mod bygningens ejer for differencen mellem det udbetalte erstatningsbeløb og det beløb, der skulle være betalt på grundlag af anmeldelsesværdien. Regreskravet ned sættes dog med et beløb svarende til den præmie, der skulle være betalt, såfremt den rette værdi af indboet havde været anmeldt. Såfremt anmeldelsens oplysning om indboets værdi alene hviler på oplysninger afgivet af indboets ejer, eller hvis denne har nægtet at give anmelderen oplysning om værdien af sit indbo, er anmeldelsesværdien dog forsikringssum.

Stk. 4. For de i § 5, nr. 4, nævnte genstande er forsikringssummen den i anmeldelsen angivne værdi.

Stk. 5. Er forsikringssummen for de i § 5, nr. 1, og 4, nævnte genstande lavere end genstandenes værdi, hæfter forbundet kun efter forholdet mellem forsikringssummen og værdien.

§ 7. Krigsforsikringen dækker ikke blot ejerens, men også tredjemands interesse i

overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 54, 1. stk., 1. pkt.

§ 8. Opgørelse af skader på bygninger foretages efter de for brandforsikring af bygninger sædvanlige regler. Totalskade opgøres på grundlag af genopførelsesværdien med passende fradrag for slid og ælde, jfr. forsikringsaftalelovens § 37.

Stk. 2. Skader på løsøre opgøres efter de i samme lov fastsatte regler, uanset om disse er fraveget i en forsikringsaftale mellem skadelidte og et forsikringsselskab.

Stk. 3. Skyldig erstatning forrentes, indtil den dag beløbet kan hæves, med en årlig rente, der udgør 1 pct. mere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto. Det samme gælder de påløbne renter.

Stk. 4. For den tid, i hvilken ejeren lider væsentligt tab ved afsavn af en bygning, ydes der ud over den i stk. 3 fastsatte rente en rente på indtil 3 pct. årligt af den skyldige erstatning. Afsavns godtgørelse kan dog ikke ydes, hvis tabet kunne være undgået ved fremskyndelse af udbedringen, eller hvis ejeren opnår dækning for tabet gennem den i stk. 3 fastsatte rente.

§ 9. Erstatningerne samt forbundets administrationsudgifter udredes af forsikringsbidrag fra forbundets medlemmer.

Stk. 2. Medlem af forbundet er

- 1) enhver ejer af bygninger, der er forsikret i forbundet,
- 2) enhver ejer af bygninger, der ikke omfattes af denne lov, men hvori findes privat indbo, der er forsikret i forbundet, jfr. § 5, nr. 3, og
- 3) enhver ejer af løsøre og andre værdier, der er anmeldt til forbundet, jfr. § 5, nr. 4.

§ 10. Er krigstilstand indtrådt og endnu ikke ophørt ved udløbet af et kalenderår, kan der pålignes foreløbige forsikringsbidrag for dette kalenderår til dækning af indtrufne skader m. v.

Stk. 2. Foreløbige krigsforsikringsbidrag pålignes enhver, der har været medlem af forbundet i kalenderåret, og beregnes efter den tid, medlemsskabet har været.

Stk. 3. Enhver bidragspligtig svarer foreløbige forsikringsbidrag i forhold til ejen-

dommens brandforsikringssum. For så vidt angår selvstændigt forsikret privat indbo, andet løsøre og andre værdier svares der bidrag i forhold til den værdi, hvormed de pågældende genstande er anmeldt til forbundet.

§ 11. Dækkes ikke alle skader fuldtud af foreløbige bidrag, pålignes der endelige forsikringsbidrag efter afslutningen af krigstilstanden.

Stk. 2. Endeligt forsikringsbidrag pålignes enhver, der er medlem af forbundet ved afslutningen af krigen eller på noget tidligere tidspunkt har været medlem. Bidraget beregnes efter den tid, medlemsskabet har været.

Stk. 3. Endeligt forsikringsbidrag beregnes i forhold til den under krigstilstanden for ejendommen tegnede højeste brandforsikringssum. For så vidt angår selvstændigt forsikret privat indbo, andet løsøre og andre værdier beregnes bidraget i forhold til den værdi, hvormed de pågældende genstande er anmeldt til forbundet.

Stk. 4. Det endelige forsikringsbidrag kan ikke overstige 5 pct. af det beløb, hvorefter bidragspligten bestemmes.

§ 12. Foreløbige og endelige bidrag opkræves med mellemrum ikke mindre end $\frac{1}{2}$ år og med højst $\frac{1}{2}$ pct. ad gangen af den forsikringssum, efter hvilken den pågældendes bidragspligt bestemmes, jfr. dog § 13, stk. 2.

Stk. 2. Forfaldne bidragsbeløb, der ikke er betalt inden 1 måned efter første påkrav, forrentes med 1 pct. for hver påbegyndt måned.

Stk. 3. Såvel foreløbige som endelige bidrag kan inddrives ved udpantning.

§ 13. Enhver ejer af bygning, der ikke omfattes af denne lov, men hvori findes privat indbo, som er forsikret i medfør af § 5, nr. 3, skal til forbundet anmelde værdien af indboet. Nærmere regler herom fastsættes af bestyrelsen, jfr. § 6, stk. 3.

Stk. 2. Bygningens ejer skal svare foreløbige og endelige bidrag for indboet efter reglerne i §§ 9-12. Foreløbige bidrag kan dog

kun opkræves med indtil $\frac{1}{4}$ pct. halvårlig af den anmeldte værdi. Endeligt bidrag kan ikke overstige $2\frac{1}{2}$ pct. af den anmeldte værdi.

Stk. 3. Ikke anmeldt indbo i de i stk. 1 omhandlede bygninger er krigsforsikret, selv om anmeldelse ikke har fundet sted. Forbundet har regres mod bygningens ejer for udbetalte erstatningsbeløb med fradrag af et beløb svarende til den præmie, der skulle være betalt, såfremt anmeldelse havde fundet sted.

§ 14. Ejeren er berettiget til at kræve krigsforsikringsbidrag udlignet på ejendommens lejligheder og lokaler efter reglerne i § 43 i lov om leje, jfr. § 11, stk. 5, i lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

Stk. 2. Krigsforsikringsbidrag for det i § 5, nr. 3, omhandlede private indbo udlignes dog i forhold til forsikringssummen for dette, jfr. § 6, stk. 3.

§ 15. Krav på forsikringsbidrag med renter er i indtil 2 år fra forfaldsdagen sikret ved panteret umiddelbart efter kommunale ejendomsskatter i den ejendom, hvortil de forsikrede bygninger hører, eller hvori det forsikrede indbo befinder sig. For så vidt fyldestgørelse ikke kan opnås i ejendommen, har kravet i konkurstilfælde fortrinsrét næst efter skatter og offentlige afgifter sideordnet med mulige andre forsikringsbidrag efter denne lov.

Stk. 2. I løsøre og andre værdier, der er krigsforsikret i henhold til § 5, nr. 4, kan der søges fyldestgørelse for krav på forsikringsbidrag uden hensyn til ejendomsforhold og viljebestemte panterettigheder.

§ 16. Erstatning kan først kræves udbetalt $\frac{1}{2}$ år efter, at opkrævningen af forsikringsbidrag har fundet sted. Erstatningen kan kun kræves udbetalt med beløb svarende til forholdet mellem samtlige til forbundet indgæede bidrag og samtlige indtrådte skader på tidspunktet for bidragsberegningen.

Stk. 2. Forbundets bestyrelse skal sikre sig, at erstatning for tab opstået ved krigs-

skade på fast ejendom bliver anvendt til ejendommens genopbygning. Bestyrelsen kan dog gøre undtagelse herfra eventuelt mod afkortning i erstatningssummen, såfremt den skønner, at forholdene taler derfor.

§ 17. Forbundet kan optage lån til udredning af erstatninger og afholdelse af administrationsudgifter.

§ 18. Erstatningen udbetales til ejeren, medmindre andre overfor forbundet har anmeldt sig som berettiget til erstatningen eller har en tinglyst ret over den forsikrede faste ejendom.

Stk. 2. Selv i så fald udbetales erstatningen dog til ejeren, hvis der foreligger samtykke fra de berettigede, eller der ved skade på fast ejendom,

- 1) er sket udbedring af skaden ved genopførelse eller istandsættelse af bygningen eller genanskaffelse eller istandsættelse af tilbehør, eller
- 2) er stillet de berettigede lige så betryggende sikkerhed for deres krav.

Stk. 3. Uden for de tilfælde, der er nævnt i stk. 2, fyldestgøres de berettigede forud for ejeren under hensyn til rangfølgen af deres rettigheder.

§ 19. Erstatningskrav bortfalder, dersom skaden ikke anmeldes til forbundet inden 6 måneder, efter at ejeren er blevet vidende om dens opståen. Bestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse herfra.

Stk. 2. Når der er forløbet et år efter krigstilstandens ophør, kan forbundets bestyrelse ved offentlig bekendtgørelse i Statstidende og det efter bestyrelsens skøn fornødne antal dagblade opfordre alle og enhver, der har fordringer mod forbundet til inden en vis tid skriftligt at anmelde fordringerne til forbundet. Fordringer, der anmeldes efter det i bekendtgørelsen fastsatte tidspunkt, er bortfaldet.

Stk. 3. Fordringer mod forbundet forældes i løbet af 5 år efter reglerne i lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer.

Kapitel 3.

Krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger.

§ 20. Forsikret i krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger er uanset beliggenhed:

1. Bygninger, der alene anvendes eller er indrettet til industri, håndværk og handel eller anden erhvervsvirksomhed eller til opbevaring af varer og lign., og som er eller efter indtræden af krigstilstand har været brandforsikret i et dansk eller et her i landet virkende udenlandsk forsikrings-selskab. Dette gælder dog ikke, hvis ejendommen er en landbrugsejendom eller helt eller overvejende anvendes til kontor, administration, landbrug, skovbrug eller gartneri. Forsikringen omfatter bygningens tilbehør i det omfang, tilbehøret er eller har været brandforsikret sammen med bygningen.
2. Bygninger, der delvis anvendes eller er indrettet til industri, håndværk og handel eller anden erhvervsvirksomhed eller til opbevaring af varer o. lign., og som overvejende anvendes til sådant formål, og som er eller efter indtræden af krigstilstand har været brandforsikret i et dansk eller et her i landet virkende udenlandsk forsikringsselskab for 300.000 kr. eller derover. Dette gælder dog ikke, hvis ejendommen er en landbrugsejendom eller helt eller overvejende anvendes til kontor, administration, landbrug, skovbrug eller gartneri. Forsikringen omfatter bygningens tilbehør, i det omfang tilbehøret er eller har været brandforsikret sammen med bygningen.
3. Veje og broer samt havne og anløbsbroer, som ejeren ved skriftlig henvendelse til krigsforsikringsforbundet har begæret krigsforsikret. Forsikringen omfatter moler, kystbeskyttelse, bolværker og kajmure, havnebroer og sluseanlæg, ophalerbeddinger og lign., samt havnefyr, signalmaster, sireneanlæg og andre indretninger til vejledning for sejladsen.
4. Ledningsanlæg, der tjener til offentlig forsyning og som ejeren ved skriftlig henvendelse til krigsforsikringsforbundet har begæret krigsforsikret. Forsikringen omfatter de til anlæggene hørende indretninger, herunder master, isolatorer, transforma-

torstationer, koblingsstationer, friluftsanlæg, gadebelysningsanlæg, dæmningsanlæg m. v.

5. Privat indbo, der på skadetidspunktet befinder sig i de i forbundet forsikrede bygninger, dog højst til en værdi af 200.000 kr. pr. indbogrube, jfr. § 6, stk. 2.
6. Privat indbo, dog højst til en værdi af 200.000 kr. pr. indbogrube, jfr. § 6, stk. 2, i andre bygninger, der helt eller delvis anvendes til beboelse, såfremt bygningen ville have været forsikret i forbundet, hvis der havde været tegnet brandforsikring eller hvis bygningen ikke havde været undtaget for krigsforsikring i medfør af § 1, stk. 2.

§ 21. Bestemmelserne i §§ 6-19 finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 4.

Krigsforsikringsforbundet for erhvervsløsøre.

§ 22. Forsikret i krigsforsikringsforbundet for erhvervsløsøre er løsøre, der anvendes erhvervsmæssigt, og som befinder sig her i landet eller her er indført i offentlige registre, for så vidt løsøret

- 1) omfattes af en brandforsikring eller forsikring mod fare under befordring til lands eller i luften, tegnet i de i § 5, nr. 1, angivne forsikringselskaber, eller
- 2) af ejeren ved skriftlig henvendelse til forbundet er begæret krigsforsikret.

Stk. 2. Fra forsikringen undtages dog

- 1) løsøre, der hører til en landbrugsejendom eller til en ejendom, der helt eller overvejende anvendes til landbrug, skovbrug eller gartneri,
- 2) privat indbo,
- 3) tilbehør til en bygning, der er brandforsikret sammen med denne, samt
- 4) værdier, der er forsikret i krigsforsikringsforbundet for personmotorkøretøjer, svævefly og lystfartøjer.

§ 23. Det beløb, for hvilket der er tegnet forsikring som nævnt i § 22, stk. 1, eller hvorved det forsikrede er anmeldt til forbundet, er forsikringssum også for krigsforsikringen.

Såfremt forsikringssummen i skadesøjeblikket er lavere end det forsikredes værdi, hæfter forbundet dog kun i forholdet mellem forsikringssummen og værdien.

§ 24. Erstatningerne samt forbundets administrationsudgifter udredes af forsikringsbidrag fra forbundets medlemmer.

Stk. 2. Medlem af forbundet er enhver ejer af løsøre, der er forsikret i forbundet.

Stk. 3. Foreløbige og endelige forsikringsbidrag opkræves med mellemrum ikke mindre end et halvt år og med højst $\frac{1}{4}$ pct. ad gangen af den forsikringssum, efter hvilken den pågældendes bidragspligt bestemmes.

Stk. 4. Det endelige forsikringsbidrag kan ikke overstige $2\frac{1}{2}$ pct. af den i stk. 3 nævnte forsikringssum.

§ 25. Hvert års 1. januar og 1. juli opkræves foreløbige bidrag til dækning af de i det forløbne halve år indtrufne skader og til dækning af påløbne administrationsomkostninger, med mindre forbundets bestyrelse skønner, at det er forsvarligt at undlade opkrævning.

Stk. 2. Foreløbige forsikringsbidrag pålignes hver, der har været medlemmer af forbundet i det forløbne halve år. Har forsikringssummen ikke været uforandret gennem hele halvåret, beregnes den sum, af hvilken der skal svares bidrag, som $\frac{1}{6}$ af summen af de højeste beløb, for hvilke den bidragspligtige har haft forsikret i hver af halvårets måneder.

Stk. 3. Endelige forsikringsbidrag pålignes enhver, der er medlemmer af forbundet ved afslutningen af krigstilstanden eller på noget tidligere tidspunkt har været medlem. Har forsikringssummen ikke været uforandret i den tid, krigstilstanden har bestået, beregnes den sum, af hvilken der skal svares bidrag, som summen af de højeste beløb, for hvilke den bidragspligtige har haft forsikret i hver af de enkelte måneder under krigstilstanden, divideret med antallet af måneder.

§ 26. Krav på forsikringsbidrag med renter har i konkurstilfælde fortrinsret næst efter offentlige skatter og afgifter sideordnet med mulige andre forsikringsbidrag efter denne lov.

Stk. 2. I de forsikrede genstande kan der søges fyldestgørelse for kravet uden hensyn til ejendomsforbehold og viljebestemte pantrettheder.

§ 27. I øvrigt finder bestemmelserne i §§ 7, 8, stk. 2, 3 og 4, 12, stk. 2 og 3, 16, stk. 1, 17, 18 og 19 tilsvarende anvendelse med de af forholdets natur følgende ændringer.

Kapitel 5.

Krigsforsikringsforbundet for jordbrugets værdier.

§ 28. Forsikret i krigsforsikringsforbundet for jordbrugets værdier er:

1. Bygninger her i landet, der er eller efter indtræden af krigstilstand har været omfattet af en brandforsikring i de i § 5, nr. 1, nævnte forsikringsvirksomheder, og som ikke er krigsforsikret efter §§ 5 og 20.
2. Privat indbo, der på skadetidspunktet befinder sig i de i forbundet forsikrede bygninger, dog højst til en værdi af 200.000 kr. pr. indbogrube, jfr. § 6, stk. 2.
3. Privat indbo, dog højst til en værdi af 200.000 kr. pr. indbogrube, jfr. § 6, stk. 2, i andre bygninger, der helt eller delvis anvendes til beboelse, såfremt bygningen ville have været forsikret i forbundet, hvis der havde været tegnet brandforsikring, eller hvis bygningen ikke havde været undtaget for krigsforsikring i medfør af § 1, stk. 2.
4. Jord, der hører til en landbrugsejendom eller til en ejendom, der helt eller dog overvejende anvendes til landbrug, skovbrug eller gartneri, for så vidt de til ejendommen hørende bygninger er eller efter indtræden af krigstilstand har været forsikret i forbundet, eller jorden selvstændigt er anmeldt til dette.
5. Skove og plantager, der er eller efter indtræden af krigstilstand har været omfattet af en brandforsikring i de i § 5, nr. 1, nævnte forsikringsvirksomheder, eller som selvstændigt er anmeldt til forbundet.
6. Driftsinventar og driftsmateriel, derunder maskiner, redskaber og tekniske anlæg af enhver art samt besætning, gødning, lagre af fast brændsel, olie, afgrøder og andet, der hører til en landbrugsejendom eller til en ejendom, der helt eller overvejende anvendes til landbrug, skovbrug eller gartneri, for så vidt de nævnte effekter befinder sig her i landet og er eller efter indtræden af krigstilstand har været omfattet af en brandforsikring i de i § 5, nr. 1, an-

givne forsikringsvirksomheder. Desuden er afgrøde på roden, lagerbeholdninger, afgrødegivende planter og planter under erhvervsmæssig tiltrækning forsikret i forbundet, for så vidt de pågældende værdier af ejeren ved skriftlig henvendelse til forbundet er begæret krigsforsikret.

7. Driftsinventar og driftsmateriel til opdræt af pelsdyr og fisk samt avlsdyr og yngel, for så vidt de pågældende værdier af ejeren ved skriftlig henvendelse til forbundet er begæret krigsforsikret.

§ 29. Erstatninger samt forbundets administrationsudgifter udredes af forsikringsbidrag fra forbundets medlemmer.

Stk. 2. Medlem af forbundet er enhver ejer af værdier, der er forsikret i forbundet, bortset fra ejere af privat indbo i lejede husrum. Medlem af forbundet er endvidere enhver ejer af bygninger, der ikke omfattes af denne lov, men hvori findes privat indbo, der er forsikret i forbundet, jfr. § 28, nr. 3.

§ 30. I øvrigt finder bestemmelserne i §§ 6-8, 10-19, 23, 24, stk. 3 og 4, 25 og 26 tilsvarende anvendelse med de af forholdets natur følgende ændringer.

Kapitel 6.

Krigsforsikringsforbundet for personmotorkøretøjer, svævefly og lystfartøjer.

§ 31. Forsikret i krigsforsikringsforbundet for personmotorkøretøjer, svævefly og lystfartøjer er:

1. Personmotorkøretøjer, der ikke udelukkende anvendes erhvervsmæssigt, og som er eller efter indtræden af krigstilstand har været registreret i dansk motorregister, for så vidt der for de pågældende køretøjer er eller har været tegnet ansvarsforsikring i en af de i § 5, nr. 1, nævnte forsikringsvirksomheder.
2. Svævefly, der er eller efter indtræden af krigstilstand har været indført i registret over luftfartøjer (nationalitetsregistret).
3. Lystfartøjer, der befinder sig her i landet eller i dansk farvand og som er eller efter indtræden af krigstilstand har været omfattet af en forsikring, der er tegnet i en af de i § 5, nr. 1, nævnte forsikringsvirksomheder.

§ 32. Forsikringssummen for de enkelte i forbundet forsikrede værdier fastsættes af forbundets bestyrelse. For motorkøretøjers vedkommende skal de i handelsforhold almindeligt anvendte tabeller over brugtvognspriser, ansat efter køretøjets fabriktionsår, og for svæveflys og lystfartøjers vedkommende brandforsikringssummen være retningsgivende. Hvis en brandforsikring ikke er eller har været tegnet, fastsættes forsikringssummen efter indhentede oplysninger om værdien af det pågældende svævefly eller lystfartøj.

§ 33. Foreløbige og endelige bidrag opkræves med mellemrum ikke mindre end $\frac{1}{2}$ år og med højst 1 pct. ad gangen af den forsikringssum, efter hvilken den pågældendes bidragspligt bestemmes.

§ 34. I øvrigt finder bestemmelserne i §§ 7, 8, stk. 2 og 3, 10, stk. 1 og 2, 11, stk. 1 og 2, 12, stk. 2 og 3, 16, stk. 1, 17, 18, 19, 24, stk. 1, 2 og 4, og 26 tilsvarende anvendelse med de af forholdets natur følgende ændringer.

Kapitel 7.

Almindelige bestemmelser.

§ 35. Værdier, der ikke er krigsforsikret i medfør af bestemmelserne i §§ 5, 20, 22, 28 og 31, fordi de ikke er eller har været omfattet af en civil forsikring, kan af ejeren forsikres mod krigsskade ved skriftlig henvendelse herom til vedkommende krigsforsikringsforbund. Forsikringssummen for sådanne værdier fastsættes af forbundets bestyrelse på grundlag af den i anmeldelsen indeholdte værdiangivelse og de øvrige for forbundet foreliggende oplysninger.

§ 36. Eventuelt overskud, som fremkommer i et krigsforsikringsforbund ved dets ophør, tilfalder statskassen.

§ 37. Kommunale og andre offentlige myndigheder samt danske og her i landet virkende udenlandske forsikringsselskaber er pligtige at bistå krigsforsikringsforbundene i deres virksomhed.

§ 38. Anmeldelse af krigsskade skal ske uden ugrundet ophold og senest 6 måneder

efter, at skadelidte er blevet vidende om skadens opståen, jfr. § 19, stk. 1. Anmeldelsen indgives til vedkommende krigsforsikringsforbund på særlige formularer, der fås hos forbundet eller forsikringsselskaberne. Hvis anmeldelsen på grund af forholdene må befrygtes ikke at kunne komme frem til krigsforsikringsforbundet, kan anmeldelse ske til vedkommende forsikringsselskab, eller for sådanne værdiers vedkommende, der ikke er omfattet af en almindelig forsikring, til et dansk forsikringsselskab eller et dansk forsikringsselskabs stedlige repræsentant.

Stk. 2. Bevisvanskeligheder, der kan henføres til ugrundet forsinkelse af anmeldelsens fremsættelse, kommer skadelidte til skade.

§ 39. Efter modtagelse af skadesanmeldelse lader krigsforsikringsforbundet snarest muligt foretage registrering og vurdering af de opståede skader. Danske og her i landet virkende udenlandske forsikringsselskaber og disses stedlige repræsentanter er pligtige at foretage registrering og vurdering af krigsskader efter anmodning af krigsforsikringsforbundet.

Stk. 2. Såfremt krigsskade er anmeldt direkte til et forsikringsselskab, jfr. § 38, stk. 1, skal forsikringsselskabet straks lade foretage registrering og vurdering af de pågældende skader og snarest muligt fremsende registrerings- og vurderingsforretningen samt anmeldelsen til krigsforsikringsforbundet.

§ 40. Krigsforsikringsforbundet skal snarest muligt efter modtagelsen af registrerings- og vurderingsforretningen give skadelidte oplysninger om resultatet af registreringen og vurderingen.

§ 41. Indtil 1 måned efter at skadelidte har modtaget oplysning om resultatet af registreringen og vurderingen, kan han ved skriftlig henvendelse til krigsforsikringsforbundet forlange omvurdering foretaget. Omvurderingen foretages af 3 personer, udnævnt af amtmanden for det amt, hvor skaden er sket, i København af magistraten.

Stk. 2. Omvurdering kan endvidere finde sted på krigsforsikringsforbundets foranstaltning, såfremt forbundet inden den i stk. 1 an-

F. t. l. om krigsforsikring af fast ejendom og løsøre.

givne frist giver skadelidte skriftlig underretning om, at der vil blive foretaget omvurdering.

§ 42. Forbundet afholder de med registrering og vurderingen forbundne udgifter. Udgiften ved omvurdering afholdes ligeledes af forbundet. Såfremt omvurdering begæret af skadelidte ikke fører til et for ham gunstigere resultat, afholdes udgiften dog af skadelidte. Forinden omvurdering foretages, kan forbundet forlange, at skadelidte stiller sikkerhed for sådanne omkostninger.

§ 43. Ved vurdering og omvurdering lægges de lovlige priser umiddelbart før skadens indtræden til grund.

Stk. 2. Bestyrelsen for krigsforsikringsforbundet kan fastsætte normalsatser for bestemte arter af genstande eller grupper af genstande.

§ 44. Panterettigheder og andre rettigheder i krigsforsikret fast ejendom og løsøre forfalder ikke til udbetaling som følge af, at det forsikrede forringes eller går til grunde ved krigsskade.

Stk. 2. Hvor forholdene taler derfor, kan forbundets bestyrelse bestemme, at forfaldstiden for renter, afdrag og andre ydelser, der forfalder i indtil et år fra skadens indtræden, udskydes i indtil et år, dog længst indtil det

tidspunkt, da erstatningen kan kræves udbetalt. Såfremt det forsikrede ikke må antages at være behæftet ud over sin værdi ved skadens indtræden, kan på tilsvarende måde forfaldstiden for senere ydelser udskydes for et år ad gangen på det vilkår, at de ydelser, for hvilke forfaldstiden tidligere er udskudt, betales. Rettighedshaverne skal så vidt muligt have direkte meddelelse fra forbundet om, at disse bestemmelser er eller vil blive bragt i anvendelse.

Stk. 3. I tilfælde af væsentlig krigsskade kan panthaverne uden fortabelse af fortrinnsretten meddele henstand med betalingen af renter og lignende ydelser indtil det tidspunkt, da erstatningen kan kræves udbetalt, helt eller delvis, jfr. § 16, stk. 1. Tidsfristen i tinglysningslovens § 40, stk. 4, 1. pkt., regnes i så fald fra dette tidspunkt.

§ 45. Med de ændringer, som følger af forholdets natur, finder reglerne i lov nr. 129 af 15. april 1930 om forsikringsaftaler tilsvarende anvendelse med hensyn til forhold, som omfattes af denne lov.

§ 46. Loven træder i kraft ved kongelig anordning, i hvilken det kan bestemmes, at den ikke finder anvendelse for Grønland.

§ 47. Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

Under den sidste krig bestod der — bortset fra søkrigsforsikring af skibe og varer — følgende krigsforsikringsordninger for tingsskade:

1. Krigsforsikringen af bygninger, bestående af 5 forskellige forsikringsforbund, der ikke havde noget indbyrdes ansvar, men hver for sig var selvstændige forbund:
 - a) Krigsforsikringen af bygninger i København,
 - b) Krigsforsikringen af bygninger i købstæderne,
 - c) Krigsforsikringen af landbrugsbygninger,
 - d) Krigsforsikringen af bymæssige bebyggelser i landkommuner, og
 - e) Krigsforsikringen af bygninger for industri, håndværk og handel.
2. Krigsforsikringen af løsøre.
3. Krigsforsikringen af privat indbo.
4. Krigsforsikringen af landbrugets løsøre.
5. Krigsforsikringen af landbrugsjord.
6. Krigsforsikringen af havne.
7. Krigsforsikringen af elektriske luftledningsanlæg for stærkstrøm.
8. Krigsforsikringen af skove og plantager.
9. Krigsforsikringen af lystfartøjer.

Krigsforsikringen var baseret på det princip, at ejerne af de forsikrede værdier var tvungne medlemmer af forbundene. Bidragspligten til vedkommende forbund var limiteret til en i de forskellige love fastsat procent af de bidragspligtige værdier. Ordningerne var i øvrigt baseret på almindelige forsikringsprincipper og var som hovedregel knyttet til brandforsikringen af de pågældende objekter. Uden brandforsikring var der ikke mulighed for erstatning for krigsskader, og forelå underforsikring, fik dette indflydelse også på størrelsen af erstatningen for krigsskaden.

Det foreliggende forslag til lov om krigsforsikring af fast ejendom og løsøre bygger på principperne i forsikringsordningerne under forrige krig.

Man har imidlertid søgt at forenkle ordningen i forhold til tidligere i det omfang, det er fundet muligt.

Medens ordningerne under forrige krig etableredes ved en række love — i alt 9 — foreslås det, at reglerne for en kommende krigsforsikringsordning samles i én lov, og medens administrationen tidligere varetoges af 13 krigsforsikringsforbund, foreslås det, at der alene oprettes 5 krigsforsikringsforbund, i hvilke fast ejendom og løsøre krigsforsikres.

Den foreslåede opdeling i 5 krigsforsikringsforbund hviler på en afvejelse af den formodede risiko for krigsskade på de forskellige værdier samt på praktiske hensyn.

Den anvendte risikobetragtning går i hovedsagen ud på, at byer må forventes at være mere udsat for krigsskade end landdistrikter, dog at erhvervsmæssige forhold kan spille ind, idet industrivirksomheder i landdistrikterne må antages at være udsat for en større risiko end landbrugsvirksomhederne samset. Af praktiske grunde foreslås et selvstændigt forbund for erhvervsløsøre, der ikke er landbrugsmateriel og et selvstændigt forbund for personmotorøretøjer, svævefly og lystfartøjer.

Ved det foreliggende forslag udvides området i øvrigt således, at så mange værdier medtages som muligt. Dette er sket bl. a. på den måde, at brandforsikring for de pågældende værdier efter forslaget kun har betydning for, om ejeren er obligatorisk medlem af krigsforsikringen, idet der i vidt omfang åbnes adgang til ved anmeldelse at begære sine værdier krigsforsikret, uanset om brandforsikring eller anden civil forsikring er eller har været tegnet.

Privat indbo foreslås krigsforsikret sammen med bygningerne, således at der af ejerne betales en krigsforsikringspræmie dels dækkende bygningerne som sådanne, dels ejeres og lejerers indbo i de pågældende bygninger. Ved denne ordning tilsigtes ud over forenklingen, at i hovedsagen alt privat indbo bliver krigsforsikret, uanset om det er eller har været selvstændigt brandforsikret og uden særskilt anmeldelse. En forudsætning for ordningen er det, at krigsforsikringspræmien kan udlignes på lejerne. Dette vil være i overensstemmelse med sædvanlig udligning af skatter, afgifter m. v. af fast ejendom.

Forslaget bygger på forsikringsselskabernes medvirken ligesom under sidste krig, og ledelsen af forbundene er foreslået sammensat på en sådan måde, at de interesserede erhvervsgrupper er repræsenteret.

De i forslaget omhandlede krigsforsikringsforbund er private organisationer, hvis udgifter dækkes af bidrag fra medlemmerne. Der påføres således ikke staten udgifter ved den foreslåede ordning.

Til bestemmelserne i de enkelte paragraffer skal anføres følgende:

Til § 1.

Forslaget omfatter kun tingsskade og ikke skade på person.

Ved at medtage ejendom, der er indført i offentlige registre, opnås, at f. eks. motorkøretøjer og fly, der ville være krigsforsikret, hvis de befandt sig i Danmark, også er krigsforsikret, selv om de midlertidigt befinder sig uden for landets grænser. For at være omfattet af loven skal de pågældende værdier ved bestemmelserne i §§ 5, 20, 22, 28, 31 og 35 være forsikret i et af de i § 4 nævnte krigsforsikringsforbund. De pågældende bestemmelser er så omfattende, at praktisk talt alle værdier her i landet under krigstilstand vil være eller på begæring vil kunne blive krigsforsikret.

I stk. 2 angives de værdier, der dog ikke vil være eller kunne begæres krigsforsikret.

(Nr. 1). Begrundelsen for, at ejendom tilhørende den danske stat falder udenfor, er, at staten normalt er selvforsikrer, og at det i øvrigt forekommer rimeligt, at krigsskade på statens ejendom bæres af hele samfundet under et.

Det forekommer heller ikke rimeligt, at ejendom, der tilhører fremmede stater, omfattes af krigsforsikringsordningen. Der stilles på den anden side ikke krav om dansk indførslet for ejerne af de af krigsforsikringsordningen omfattede værdier.

Ejendom, der tilhører offentlige ikke statslige institutioner, f. eks. kommunerne, er omfattet af forslaget's regler.

(Nr. 2). Ejendom, der er omfattet af de specielle krigsforsikringsordninger for skibe og for varer under søtrafport, holdes uden for lovens område.

I det omfang skibe og varer ikke er omfattet af disse ordninger, vil de være eller kunne blive krigsforsikret i det i § 22 omhandlede krigsforsikringsforbund for erhvervsløsøre, dog at lystfartøjer henhører under det i § 31 omhandlede forbund.

(Nr. 3). Bevismæssige grunde taler for, at krigsskade på penge, pengesedler, aktier, obligationer og andre fordringsbeviser holdes uden for loven. Krigsskade på aktier, obligationer og fordringsbeviser vil i øvrigt normalt ikke indebære, at de pågældende rettigheder går tabt, når værdipapirerne kan mortificeres.

(Nr. 4). Bevismæssige grunde taler ligeledes for, at der som hovedregel ikke ydes dækning for krigsskade på smykker, ædle stene og perler. Dette gælder dog ikke, såfremt de skadede værdier på skadetidspunktet var genstand for erhvervsmæssig virksomhed.

(Nr. 5).

Begrundelsen for, at de af folkekirkens kirker, der er selvejende eller bestyres efter bestemmelserne for selvejende kirker samt kirker tilhørende det romersk-katolske trossamfund foreslås undtaget fra krigsforsikring er, at disse bygninger ofte er særlig kostbare, og at det skønnes rimeligt, at krigsskader på sådanne kirker bæres af hele samfundet. Kirkeministeriet og Ansgarstiftelsen (det romersk-katolske trossamfund) har givet tilslutning til bestemmelsen. Andre kirkebygninger, der som regel er mindre, er derimod omfattet af krigsforsikringsordningen. Tilsvarende regler gjaldt med hensyn til krigsforsikring af kirker under 2. verdenskrig.

(Nr. 6).

Det foreslås, at også løsøre i de kirker, der ikke omfattes af loven, holdes udenfor, idet det også skønnes rimeligt, at hele samfundet bærer udgiften til restaureringer heraf.

Til § 2.

Stk. 1 indeholder bestemmelsen om, at de af loven omfattede værdier forsikres mod krigsskade opstået under krigstilstand. De nærmere regler for forsikringen angives i forslaget's følgende paragraffer.

I stk. 2 bestemmes, at handelsministeren afgør, fra hvilket tidspunkt krigstilstand skal anses indtrådt og ophørt. Det er ikke en forudsætning for krigstilstands indtræden, at Danmark befinder sig i krig. Handelsministerens afgørelse hviler på et skøn om, hvorvidt der i verden består en sådan krigstilstand, at det vil være hensigtsmæssigt, at den foreslåede krigsforsikringsordning sættes i kraft, og på tilsvarende måde hviler hans afgørelse om tidspunktet for krigstilstandens ophør på et skøn.

Til § 3.

Stk. 1 indeholder en bestemmelse om begrebet krigsskade, hvorved lovens område begrænses til skade opstået som direkte følge af krig eller krigslignende handlinger og skade opstået som direkte følge af neutralitetskrænkelser, foranstaltninger til værn mod sådanne samt borgerkrig, oprør eller borgerlige uroligheder under eller i forbindelse med krigen, uanset i hvilket land de pågældende uroligheder måtte opstå. Bestemmelsen forudsætter ikke, at nogen aktiv handling har fundet sted, og hændelige skader opstået under krigstilstand f. eks. som følge af selvantændelse i et ammunitionslager vil efter omstændighederne være omfattet af loven. På den anden side skal skaden være en direkte følge af selve krigen eller de krigslignende handlinger. Skade-

lidte har bevisbyrden herfor. Skader, der skyldes andre sider af krigsforholdene end de egentlige krigsmæssige f.eks. mørklægning eller mangel på råstoffer, falder derfor uden for begrebet krigsskade.

Afgørelsen af, hvorvidt en skade kan anses for krigsskade, vil kunne indbringes for domstolene.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer i et vist omfang til bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 19, stk. 2, hvorefter den forsikrede krav på forsikringssummen i tilfælde af, at han forsætlig har fremkaldt forsikringsbegivenheden, ikke bortfalder, såfremt den handling, hvorved forsikringsbegivenheden forårsages, foretages til afværgelse af skade på person eller ejendom under sådanne omstændigheder, at handlingen må anses som forsvarlig. Bestemmelsen i stk. 2 er dog videregående, idet skade påført egen ejendom også skal anses som krigsskade i det omfang, den skadegørende handling har tilsigtet at unddrage fjenden hjælpemidler, såfremt handlingen under hensyn til de foreliggende omstændigheder må anses for at have været forsvarlig. Bestemmelsen tilsigter at sikre, at den person, der søger at skade fjenden ved ødelæggelse af værdier, der kunne være til nytte for fjenden, ikke behøver at lade sin handling være afhængig af overvejelser om, hvorvidt han påfører sig selv et tab.

Bestemmelsen i stk. 3, hvorefter skade opstået ved rekvisition ikke anses som krigsskade, gælder såvel rekvisition foretaget af danske som af udenlandske myndigheder.

Begrundelsen for reglen i stk. 3 er den opfattelse, at fastsættelse af erstatninger for rekvisition bør ske i henhold til særlig lovgivning.

Til § 4.

Under 2. verdenskrig var fast ejendom og løsøre bortset fra skibe og varer under transport til søs krigsforsikret i 13 forskellige forbund. Efter forslaget oprettes kun 5 krigsforsikringsforbund. Disse angives i § 4, stk. 1.

De enkelte krigsforsikringsforbunds forretningsområde er angivet i bestemmelserne i §§ 5, 20, 22, 28 og 31. I § 4, stk. 2, indeholdes reglerne om ledelsen af forbundene. Disse er økonomisk uafhængige af hinanden, men af hensyn til ensartetheden af de afgørelser, der skal træffes, foreslås det, at forbundene får fælles formand og næstformand. Herudover har hvert forbund efter forslaget 5 bestyrelsesmedlemmer, der udnævnes efter indstilling af de organisationer, som skønnes at være nærmest til at blive repræsenteret i forbundets ledelse under hensyntagen til de værdier, der henhører under vedkommende forbund. Medens krigsforsikring under den 2. verdenskrig henhørte under forskellige mini-

stre, foreslås det, at krigsforsikringen under en ny lovgivning henlægges til en enkelt minister, nemlig handelsministeren. Efter forslaget udpeger denne formand og næstformand i forbundenes bestyrelser uden indstilling udefra og de øvrige bestyrelsesmedlemmer efter indstilling fra de i § 4, stk. 2, angivne organisationer.

De enkelte forbunds afgørelser kan indankes for domstolene. En udtrykkelig bestemmelse herom er ikke optaget i forslaget, idet dette følger af almindelige retsregler.

Til § 5.

I §§ 5-19 gives regler for krigsforsikringen af beboelsesbygninger m.v. og privat indbo i byerne. En række af disse regler er ved henvisningsbestemmelserne i §§ 21, 27, 30 og 34 gjort anvendelige også for krigsforsikringen af de under de øvrige krigsforsikringsforbund hørende værdier.

I det i § 5 omhandlede krigsforsikringsforbund forsikres bygninger i byerne og bymæssige bebyggelser og indbo i sådanne bygninger samt sådanne værdier, der ikke er eller kan blive krigsforsikret i noget andet krigsforsikringsforbund, og som af ejeren ved skriftlig henvendelse til forbundet er begæret krigsforsikret. Det er dog en forudsætning, at bygningen ikke henhører under krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger eller under krigsforsikringsforbundet for jordbrugets værdier.

Ved de i § 5, nr. 1, nævnte bymæssige bebyggelser forstås sådanne bebyggelser i sognekommunerne, som administrativt anses for bymæssige. Ved en bymæssig bebyggelse forstås en sammenhængende bebyggelse med mindst 200 indbyggere. At bebyggelsen er sammenhængende vil sige, at afstanden mellem husene normalt ikke overstiger 200 m, medmindre afbrydelsen i bebyggelsen skyldes offentlige anlæg, kirkegårde, idrætspladser, erhvervsmæssige anlæg o. lign. I alt har man i 1960 optalt 1034 bymæssige bebyggelser. Der kan herved henvises til Statistiske meddelelser 1962: 13 „Folkemængden 26. september 1960 og Danmarks administrative inddeling“ og Statistisk tabelværk 1963: 1 og 3 „Folke- og boligtællingen 26. september 1960“. Som forstæder til provinsbyer (købstæderne, Marstal handelsplads og de sønderjydske flækker) regnes bebyggede områder i sognekommunerne, som danner en direkte fortsættelse af bebyggelsen i en tilgrænsende provinsby, hvilket vil sige, at der ikke er afbrydelse i bebyggelsen på mere end 200 m, bortset fra sådanne afbrydelser, der skyldes offentlige anlæg, kirkegårde, idrætspladser, erhvervsmæssige anlæg o. lign., jfr. Statistiske meddelelser 1962: 13.

Ved § 5, nr. 2, forsikres privat indbo, der på

skadetidspunktet befinder sig i de i forbundet forsikrede bygninger, i dette.

Denne bestemmelse er en nydannelse i forhold til de under sidste krig gældende ordninger, idet privat indbo, der ikke hørte til en landbrugsejendom, dengang var forsikret i et selvstændigt forbund under forudsætning af, at det var omfattet af en brandforsikring. Erfaringerne fra sidste krig har gjort det ønskeligt at finde en anden form for krigsforsikring af privat indbo. Vanskelighederne skyldtes, at der forekom uforsikret indbo i et vist omfang, og at der forekom underforsikret indbo i ikke ringe omfang. Bidragsopkrævningen for privat indbo var endvidere omstændelig og usikker, hvilket havde til følge, at der blev opkrævet et for stort beløb. Det skønnes at være det mest praktiske og hensigtsmæssige, at privat indbo forsikres sammen med den bygning, hvori det befinder sig, således at forsikringsbidragene til dækning af vedkommende forbunds skader, d. v. s. til dækning af skader på bygninger og tillige til dækning af skader på privat indbo i disse bygninger, beregnes på grundlag af bygningernes forsikringssum og således, at bidraget opkræves hos ejerne af bygningerne og af disse sammen med krigsforsikringsbidraget for bygningen repareres på lejerne og opkræves sammen med huslejen.

På baggrund af den betragtning, at der i ringere bygninger er mindre kostbart indbo og i dyrere bygninger mere kostbart indbo forekommer det rimeligt at fordele præmiebyrden for indboet efter bygningsværdierne. Vanskelighederne ved under skaderegulering at undersøge, om indboet er forsikret og forsikret tilstrækkeligt, forsvinder dermed. Tilsvarende vanskeligheder vil kun sjældent opstå ved bygningsforsikringer, da de fleste beboelsesejendomme er brandforsikret.

Til § 5, nr. 3, bemærkes, at ejere af bygninger, der ikke er krigsforsikret, og i hvilke der befinder sig privat indbo, efter forlagets § 13, stk. 1, er pligtige at anmelde værdien af sådant indbo til det krigsforsikringsforbund, hvorunder bygningen ville henhøre, såfremt den havde været brandforsikret eller ikke var undtaget fra krigsforsikring, jfr. herved også henvisningsbestemmelserne i §§ 21 og 30. Ved at gøre det til en pligt for ejere af uforsikrede bygninger at anmelde værdien af det i disse værende indbo til forbundet, vil det være muligt at pålægge disse bygninger et bidrag til krigsforsikringen som andel i dækningen af indboskaderne, jfr. § 10, stk. 3.

Ifølge § 5, nr. 4, kan løsøre og andre værdier, der ikke henhører under noget andet krigsforsikringsforbund, anmeldes til krigsforsikring. Det foreslås, at det bliver krigsforsikringsforbundet for beboelses-

bygninger m. v. og privat indbo i byerne, der bliver forsikrer for sådanne værdier.

Som eksempel på værdier, der kan krigsforsikres efter denne bestemmelse, kunne nævnes monumenter, men bestemmelsen vil også omfatte privat indbo i det omfang, vedkommende indbogrupperes værdi overstiger 200.000 kr., jfr. herved § 6, stk. 2. Det samme gælder for indbo i erhvervsbygninger og bygninger på landet i det omfang, værdien overstiger 200.000 kr.

Til § 6.

I denne paragraf angives forsikringssummerne for de i § 5 omhandlede værdier.

Reglen om, at forsikringssummen for privat indbo, der automatisk krigsforsikres sammen med den bygning, hvori det befinder sig, begrænses til 200.000 kr., hviler på en formodning om, at værdien af indbo i de enkelte husstande her i landet normalt ligger under denne grænse og på den antagelse, at det bl. a. af bevismæssige grunde vil være praktisk for krigsforsikringsforbundene at have en maksimumsgrænse at operere med, da dette indbo ikke ved selvstændig anmeldelse er specificeret. Da forholdene blandt andet på grund af prisudviklingen kan være væsentligt ændret i tiden fra lovens vedtagelse, foreslås det imidlertid at give adgang for forbundets bestyrelse til at variere det angivne maximumsbeløb. Ejere af indbo, hvis værdi overstiger maximumsbeløbet, kan forsikre dette i det i § 5 omhandlede forbund for det overskydende beløb, for så vidt de retter skriftlig henvendelse til forbundet herom, jfr. § 5, nr. 4.

Den omstændighed, at der er indboværdier over maximumsbeløbet, medfører ikke, at reglerne om underforsikring finder anvendelse for så vidt angår det i § 5, nr. 2 og 3 omhandlede indbo.

Til § 7.

Det skønnes hensigtsmæssigt, at der i loven optages en udtrykkelig henvisning til bestemmelsen i forsikringsaftalelovens § 54, 1. stk., 1. pkt., selv om denne henvisning strengt taget er overflødig, for så vidt som forslagets § 45 bestemmer, at forsikringsaftalelovens regler med de af forholdets natur følgende ændringer finder tilsvarende anvendelse.

Til § 8.

I den civile bygningsbrandforsikring forsikres i de senere år i stadigt større omfang efter princippet om fuld- og nyværdiforsikring, hvilket vil sige, at forsikringsselskabet i tilfælde af skade, herunder total-skade, dækker den fulde udgift ved reparationen eller genopførelsen af en bygning som den brændte. Der gøres således ikke noget fradrag i erstatningen

for slid og ælde, hvis en bygning er fuld- og nyværdiforsikret.

Af bestemmelsen i § 8, stk. 1, følger, at udgifterne til reparationer efter en krigsskade — i det omfang det er økonomisk muligt for forbundet — dækkes fuldt ud, medens der ved totalskade gøres fradrag for slid og ælde. Begrundelsen for, at princippet om fuld- og nyværdiforsikring således ikke foreslås anvendt ved totalskade, er, at det på baggrund af, at loven tilsigter at lette genopbygningen i en situation, hvor der kan være mange og store skader i landet, ikke findes rimeligt, at forbundets økonomi anspændes med udgifter, der går ud over, hvad der er påkrævet til etablering af tilstanden før krigsskaden. I denne forbindelse bemærkes, at der ikke i forslaget er indeholdt regler om selvrisiko.

Princippet om fuld- og nyværdiforsikring gælder efter stk. 2 heller ikke for opgørelse af skader på løsøre, selv om en eventuelt foreliggende civil forsikringsaftale vedrørende løsøret skulle indeholde bestemmelser herom.

Stk. 3 indeholder en bestemmelse om forrentning af skyldig erstatning, og i stk. 4 foreslås adgang for forbundet til at yde erstatning for afsavn. Af administrative grunde foreslås det, at adgangen til at yde afsavnerstatning begrænses til væsentlige tab ved afsavn og i øvrigt således, at afsavnsydelsen fastsættes til en rente på indtil 3 pct. årligt af erstatningsbeløbet.

Til § 9.

Det angives her, hvem der er medlemmer af forbundet, og som sådanne skal udrede forsikringsbidragene til betaling af forbundets udgifter til erstatninger og administration. Bestemmelsen tilsigter således at angive, hvem der over for forbundet hæfter for forsikringsbidragene. Det ses af bestemmelsen sammenholdt med § 5, nr. 3, at det ikke er ejerne af det private indbo i bygninger, der ikke er krigsforsikret, der er medlemmer af forbundet, men ejerne af disse bygninger.

Medlemsskabet efter stk. 2, nr. 1 og 2, er obligatorisk og efter nr. 3 frivilligt, men er man først blevet medlem, kan man ikke melde sig ud. Medlemsskabet ophører imidlertid ved de forsikrede værdiers undergang.

Til § 10.

I denne paragraf indeholdes regler om foreløbige krigsforsikringsbidrag. Ved sådanne muliggøres udbetaling af erstatninger og dermed genopbygningen inden krigens ophør.

Der er efter stk. 1 kun hjemmel til at opkræve bidrag til dækning af indtrufne skader m. v., det vil

sige administrationsudgifter. Forbundet kan således ikke oparbejde nogen formue.

Det følger af stk. 2, at foreløbige bidrag kun skal beregnes for den tid, de pågældende værdier har været forsikret i forbundet i kalenderåret.

Størrelsen af de samlede foreløbige bidrag er ikke begrænset, men vil være afhængig af antallet af kalenderår, der udløber under krigstilstanden. I øvrigt kan foreløbige bidrag ikke opkræves med mere end 1 pct. årligt af forsikringssummen, jfr. § 12, stk. 1.

Til § 11.

I denne paragraf indeholdes regler om det endelige forsikringsbidrag, der pålignes efter krigstilstandens ophør, når forbundets forpligtelser kan opgøres endeligt. Bestemmelsen forudsætter, at påligning af foreløbige bidrag ophører ved krigstilstandens afslutning, når endeligt bidrag kan beregnes.

Efter bestemmelsen i stk. 2 beregnes det endelige bidrag forholdsmæssigt for den tid, de pågældende værdier har været forsikret i forbundet.

Et medlems samlede krigsforsikringsbidrag vil komme til at bestå af summen af de ham pålignede foreløbige bidrag med tillæg af det endelige bidrag.

Efter stk. 4 kan det endelige bidrag ikke overstige 5 pct. af det beløb, hvorefter bidragspligten bestemmes.

Til § 12.

Opkrævningsreglen i stk. 1 tilsigter at fordele betalingsbyrden for medlemmerne over nogen tid. Hvis det endelige bidrag ansættes til de fulde 5 pct. af forsikringssummen, jfr. § 11, stk. 4, vil opkrævningen først være afsluttet, når 5 år er forløbet efter dets påligning, hvilket tidligst vil være 5 år efter krigstilstandens ophør.

Til § 13.

I denne paragraf indeholdes nogle særlige regler om krigsforsikring af privat indbo, der befinder sig i bygninger, der ikke er krigsforsikret. Efter stk. 1 er bygningens ejer pligtig at anmeldte værdien af sådant indbo til krigsforsikringen. Virkningen af, at denne anmeldelsespligt tilsidesættes, er, at den pågældende bygningsejer — det kan f. eks. være staten, jfr. § 1, stk. 2, nr. 1 — bærer risikoen for krigsskade på indboet, jfr. herved regresbestemmelsen i stk. 3, 2. pkt. Indboet er imidlertid krigsforsikret, uanset om anmeldelse har fundet sted, jfr. stk. 3, 1. pkt., og § 5, nr. 3, og i tilfælde af krigsskade har indboets ejer således krav mod forbundet.

Til § 14.

Det findes rimeligt, at krigsforsikringsbidrag skal kunne udlignes på lejerne efter samme regler

som skatteforhøjelser m. v. og det foreslås derfor, at sådan udligning skal kunne ske efter reglerne i lejelovens § 43, jfr. § 11, stk. 5 i lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

Til § 15.

I denne paragraf gives dér regler, hvorefter forbundets krav på forsikringsbidrag opnår fortrin fremfor andre private krav på de forsikrede værdier.

Til § 16.

Reglen i stk. 1 tager sigte på at sikre, at der ikke kan opstå større krav mod forbundet, end dette kan dække.

Reglen i stk. 2, 1. pkt., om sikring af genopbygningen er begrundet i samfundets interesse i denne og kan f.eks. efterleves på den måde, at erstatningerne udbetales i rater i takt med genopførelsen af ejendommen. Som et eksempel på, at der kan gøres undtagelse fra genopbygningspligten, jfr. stk. 2, 2. pkt., kan nævnes, at samfundsmæssige hensyn — f.eks. byplaner — kan være til hinder for ejendommens genopbygning. Reglen i stk. 2, 2. pkt. tænkes kun anvendt undtagelsesvis, og afkortning i erstatningssummen bør ske i et sådant omfang, at den sikrede ikke opnår nogen berigelse på grund af den meddelte tilladelse til at undlade at genopføre ejendommen. Der bør herved også tages hensyn til trediemands interesser i ejendommen, f.eks. pant haverne, jfr. herved § 18.

Til § 17.

Bestemmelsen om, at forbundet kan optage lån, vil kunne være en forudsætning, for at genopbygningen kan påbegyndes — i alt fald i videre omfang — inden krigens afslutning.

Til § 18.

Bestemmelsen i § 18. tilsigter at varetage trediemands interesser ved erstatningens udbetaling, jfr. § 7.

Med hensyn til reglen i stk. 3 bemærkes, at efterstående panthaveres tilgodehavender vil rykke op i tilfælde, hvor foranstående prioriteter ekstraordinært nedbringes som følge af udbetaling af erstatning for krigsskader.

Til § 19.

I denne paragraf indeholdes forskellige regler om foreldelse af krav mod forbundet samt en proklamæregel, der gør det muligt for forbundet at afslutte sin virksomhed i passende tid efter krigstilstandens ophør.

Til § 20.

I paragrafferne 20 og 21 gives regler for krigsforsikringen af erhvervsbygninger, privat indbo i sådanne, veje, broer, havne og ledningsanlæg.

Af § 20, nr. 1, følger, at bygninger, der udelukkende anvendes til erhvervsudøvelse, men dog ikke til kontor, administration, landbrug, skovbrug eller gartneri, henhører under forbundet for erhvervsbygninger.

§ 20, nr. 2, omhandler, hvad man kunne kalde „blandede“ bygninger. Sådanne bygninger henhører under forbundet for erhvervsbygninger, for så vidt de er eller under krigen har været brandforsikret for 300.000 kr. eller derover, dog kun hvis de overvejende anvendes til erhvervsudøvelse, bortset fra kontor, administration, landbrug, skovbrug eller gartneri.

„Blandede“ bygninger, der er brandforsikret for 300.000 kr. eller derover, men ikke overvejende anvendes til erhverv, er forsikret enten i forbundet for beboelsesbygninger i byerne eller i forbundet for jordbrugets værdier, alt efter beliggenhed, jfr. § 5 og § 28.

„Blandede“ bygninger, der er brandforsikret for mindre end 300.000 kr., er ligeledes krigsforsikret enten i forbundet for beboelsesbygninger i byerne eller i forbundet for jordbrugets værdier alt efter beliggenhed, og det samme gælder ejendomme, der helt eller overvejende anvendes til kontor eller administration.

De i § 20, nr. 3 og 4, omhandlede værdier: Veje, broer, havne m. v. og til offentlig forsyning tjenende ledningsanlæg er normalt ikke brandforsikret. Det bestemmes derfor, at disse værdier for at blive krigsforsikret skal anmeldes til forbundet.

Det i § 20, nr. 5 og 6, omhandlede private indbo i erhvervsbygninger foreslås krigsforsikret i krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger på samme måde, som privat indbo i beboelsesbygninger i byerne er foreslået krigsforsikret i det i § 5 omhandlede forbund.

Til § 21.

Ved denne paragraf gøres bestemmelserne i paragrafferne 6-19 om krigsforsikring af beboelsesbygninger m. v. og privat indbo i byerne anvendelige også på de under krigsforsikringsforbundet for erhvervsbygninger hørende værdier.

Til § 22.

I paragrafferne 22-27 gives regler for krigsforsikring af erhvervsløsøre, der ikke anvendes til jordbrug og ikke er brandforsikret sammen med en bygning. Personmotorkøretøjer, der ikke udelukkende anvendes erhvervsmæssigt, falder dog også udenfor

§ 22. Erhvervsløsøre defineres som løsøre, der anvendes erhvervsmæssigt. Løsøre som bogsamlinger (biblioteker) og museumsgenstande kan herefter ikke anses for erhvervsløsøre og må derfor — hvis det ønskes krigsforsikret — begæres forsikret i krigsforsikringsforbundet for beboelsesbygninger m. v. og privat indbo i byerne i medfør af § 5, nr. 4.

Til § 23.

Reglerne om forsikringssum for og underforsikring af erhvervsløsøre svarer i princippet til bestemmelserne i § 6, stk. 1, 4 og 5.

Til § 24.

Stk. 1 og 2 svarer i princippet til bestemmelserne i § 9. Medens grænsen for opkrævning af foreløbige bidrag til bygningsforbundet er maksimeret til $\frac{1}{2}$ pct. ad gangen, jfr. § 12, stk. 1, er den tilsvarende grænse for så vidt angår erhvervsløsøre maksimeret til $\frac{1}{4}$ pct., jfr. stk. 3. På tilsvarende måde er det endelige bidrag i stedet for til 5 pct. maksimeret til $2\frac{1}{2}$ pct., jfr. stk. 4. Baggrunden herfor er, at krigsskader på bygninger erfaringsmæssigt er større end krigsskader på erhvervsløsøre. Det bemærkes, at den omstændighed, at man sætter bidraget lavere eller højere for medlemmerne af det ene krigsforsikringsforbund, ikke kommer medlemmerne af noget andet krigsforsikringsforbund til skade eller gavn, idet de forskellige krigsforsikringsforbund er økonomisk uafhængige af hinanden.

Til § 25.

Det er en forudsætning for anvendelsen af bestemmelsen, at krigstilstand er indtrådt.

Reglen i stk. 1 tager sigte på at sikre, at der ikke opkræves større bidrag end påkrævet til dækning af indtrufne skader og administration af ordningen.

Da værdien af erhvervsløsøre — navnlig af varelagre — er stærkt varierende inden for samme virksomhed, er det påkrævet at give særlige regler om beregningsgrundlaget for forsikringsbidraget. Disse regler går ud på, at den sum, af hvilken der skal svares bidrag i tilfælde af, at de pågældende værdier har været forsikret for forskellige beløb i det tidsrum, for hvilket der beregnes bidrag, ansættes til et gennemsnit af de højeste beløb, for hvilke der har været forsikret i de enkelte måneder.

Til § 26.

Bestemmelserne, der giver fortrinsret for krav på forsikringsbidrag, svarer i princippet til reglerne for løsøre i § 15.

Til § 27.

Ved denne paragraf gøres en række af de bestem-

melser, der vedrører krigsforsikring af beboelsesbygninger m. v. og privat indbo i byerne, og som det ikke er fundet påkrævet at gentage eller omskrive anvendelige på krigsforsikringen af erhvervsløsøre.

Til § 28.

I paragrafferne 28-30 gives regler for krigsforsikringen af jordbrugets værdier. Af § 28 følger bl. a., at huse på landet, herunder sommerhuse og indbo i sådanne huse, krigsforsikres sammen med jordbrugets værdier.

Til § 29.

Reglen om medlemsskab af forbundet svarer til de tilsvarende regler i § 9 vedrørende krigsforsikring af beboelsesbygninger m. v. i byerne.

Til § 30.

I denne paragraf gøres en række af bestemmelserne for krigsforsikring af beboelsesbygninger m. v. og privat indbo i byerne anvendelige for krigsforsikringen af jordbrugets værdier.

Da forbundet for jordbrugets værdier også er forsikrer for jordbrugets erhvervsløsøre, herunder varelagre, er der også henvist til visse bestemmelser vedrørende krigsforsikring for erhvervsløsøre.

Til § 31.

I paragrafferne 31-34 gives regler for krigsforsikring af personmotorkøretøjer, svævefly og lystfartøjer. Det findes ikke rimeligt, at disse værdier, som i risikomæssig henseende må antages at indtage en særstilling, forsikres sammen med andre værdier.

Lastbiler og varevogne henhører under forbundet for erhvervsløsøre, idet der her er tale om løsøre, der anvendes erhvervsmæssigt. Det samme gælder personmotorkøretøjer, der anvendes til erhvervsmæssig personbefordring. Personmotorkøretøjer, der anvendes dels erhvervsmæssigt dels til privat kørsel, vil henhøre under § 31.

Der stilles ikke nogen betingelse om, at svævefly skal have været civilforsikret, idet forsikringsforbundet kan identificere eksisterende svævefly ved henvendelse til registret over luftfartøjer.

Da der ikke længere føres noget register over lystfartøjer, er kriteriet for, om disse er krigsforsikret uden særlig anmeldelse, at de har været omfattet af en civil forsikring. Det er gjort til en betingelse for krigsforsikring af lystfartøjer, at de er oplagt her i landet eller befinder sig i dansk farvand.

Til § 32.

I denne bestemmelse gives regler om fastsættelse

F. t. I. om krigsforsikring af fast ejendom og løsrø.

af forsikringssummen og dermed beregningsgrundlaget for bidrag for de i forbundet forsikrede værdier.

Til § 33.

Der gives her forbundets bestyrelse adgang til at opkræve foreløbige og endelige bidrag med indtil 2 pct. årlig af forsikringssummen, medens bidrag i de øvrige forbund højst kan opkræves med $\frac{1}{2}$ til 1 pct. årlig af forsikringssummen. Begrundelsen for det store bidrag er de særlige forhold, der gør sig gældende for de i forbundet forsikrede værdier, der er faringsmæssigt — navnlig for motorkøretøjers vedkommende — hyppigt skifter ejer og i øvrigt kan være gået til grunde, f. eks. ved ophugning, når den endelige præmie skal betales.

Til § 34.

Ved denne paragraf gøres en række af de bestemmelser, der vedrører krigsforsikring af beboelsesbygninger m.v. og privat indbo, anvendelige på krigsforsikring af personmotorkøretøjer, svævefly og lystfartøjer. Der er endvidere henvist til nogle af bestemmelserne vedrørende krigsforsikring af erhvervsløsrø.

Til § 35.

I det omfang, der sædvanlig er tegnet civil forsikring — typisk brandforsikring — er de pågældende værdier efter bestemmelserne i §§ 5, 20, 22, 28 og 31 obligatorisk omfattet af krigsforsikringsordningen. For en række værdiers vedkommende er det imidlertid sædvanligt, at der ikke er tegnet nogen civil forsikring. I disse tilfælde er der efter de nævnte bestemmelser mulighed for ved anmeldelse til vedkommende forbund at få også sådanne værdier krigsforsikret. Efter bestemmelsen i § 5, nr. 4, kan endvidere værdier, der ikke henhører under noget andet krigsforsikringsforbund, anmeldes til krigsforsikringsforbundet for beboelsesbygninger m.v. og privat indbo i byerne. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der kan være behov for en generel regel, der giver adgang til at anmelde værdier, der ikke er civilforsikret, til det forbund, hvor de naturligt hører hjemme. En sådan regel er optaget i § 35.

Til § 36.

Ved den endelige afvikling af 5 af de under den anden verdenskrig oprettede krigsforsikringsforbund fremkom et overskud på ca. 22,5 mill. kr. Man fandt, at en tilbagebetaling af overskuddet til de oprindelige bidragydere i praksis måtte anses for udelukket, i hvilken forbindelse man lagde vægt på, at en meget stor del af overskuddet ved en tilbagebetaling ville blive udloddet i et stort antal ganske små beløb, og at en tilbagebetaling ville være forbundet med

uforholdsmæssige omkostninger. Efter mange overvejelser blev beløbet ved lov nr. 180 af 5. juni 1959 om anvendelse af overskuddet i visse krigsforsikringsforbund for en dels vedkommende fordelt blandt de erhvervsorganisationer, som nærmest repræsenterede de grupper af personer og virksomheder, der havde været medlemmer af krigsforsikringsforbundene, til anvendelse til særligt angivne formål og for en anden dels vedkommende til ydelse af tillægsstatning og til anvendelse til nordiske formål.

Det skønnes ønskeligt, at det i loven angives, hvorledes der bør forholdes med eventuelle overskud og det findes mest praktisk, at overskud indgår i statskassen. Det må herved fremhæves at eventuelle overskud på baggrund af reglerne i § 10, stk. 1 og § 25, stk. 1, vil være af underordnet betydning, idet der ikke er hjemmel til at opkræve bidrag udover, hvad der er påkrævet til dækning af indtrufne skader og administrationen af ordningen.

Til § 37.

Medvirken fra kommunernes side vil bl.a. være ønskelig i henseende til fremskaffelse af oplysninger om skadelidtes formueforhold forud for krigsskaden. Bistand fra forsikringselskaberne vil særligt kunne ydes derved, at selskaberne giver oplysninger om skadelidtes forsikringsforhold. Såfremt forsikringselskabernes og kommunernes bistand til krigsforsikringsforbundene bliver særlig byrdefuld og arbejdskrævende, må de have krav på et passende vederlag.

Til § 38.

Bestemmelsen indeholder regler om fremgangsmåden for anmeldelse af krigsskade.

Til § 39.

Der gives her regler om registrering og vurdering af indtrufne krigsskader. Der er ikke givet nærmere regler for, hvem der af krigsforsikringsforbundene kan udpeges til registrerings- og vurderingsmænd, men det formodes, at man vil udpege personer med lokalt kendskab og med særlig erfaring i vurderingsarbejde, f. eks. stedlige repræsentanter for skadesforsikringselskaber.

Til § 40.

Bestemmelsen er en ordensforskrift for krigsforsikringsforbundet, der snarest skal give skadelidte underretning om resultatet af registreringen og vurderingen.

Til § 41.

Såvel skadelidte som forbundet har adgang til at begære omvurdering, sidstnævnte af hensyn til det

ønskelige i at nå frem til så vidt muligt ensartede vurderinger for samme art af skader.

Til § 42.

Reglen om, at skadelidte skal afholde udgiften ved omvurdering, såfremt denne ikke fører til et for ham gunstigere resultat, er begrundet i det ønskelige i at afskære ubeføjede begæringer om omvurdering.

Bestemmelsen i sidste pkt. om sikkerhedsstillelse vil formentlig kun sjældent finde anvendelse, da forbundet vil kunne fradrage udgiften til omvurdering i erstatningsbeløbet.

Til § 43.

Udtrykket „lovlige priser“ sigter til eventuelle maksimalpriser. Adgangen til at fastsætte normalsatser for bestemte arter af genstande eller grupper af genstande vil kunne blive aktuel med hensyn til erstatning for skader på ensartede effekter og ensartede grupper af effekter, f. eks. indbo. I tilfælde af totalskade på indbo kan normalsatser f. eks. tænkes fastsat på grundlag af lejlighedens størrelse og antallet af husstandens medlemmer. Vurderingsmændene er i øvrigt efter forslaget frit stillet med hensyn til hjælpemidler ved skadens vurdering og vil således alt efter forholdene kunne benytte sig af et skøn over værdien af de skadede effekter i handel og vandel og over, hvad skadens udbedring vil koste, samt størrelsen af eventuel brandforsikring, kreditforeningsvurdering og offentlig ansat ejendomsværdi.

Til § 44.

Bestemmelsen i stk. 1 er nødvendig for at sikre skadelidte imod, at panterrettigheder og andre rettigheder forfalder ved opstået krigsskade. Med andre rettigheder tænkes især på rettigheder i henhold til betinget skøde og på fordringer, som er sikret ved ejendomsforbehold. Panteretten og andre rettigheder i de skadede værdier består imidlertid fortsat og vil også bestå efter ejendommens genopbygning; jfr. herved § 16, stk. 2, hvorefter forbundets bestyrelse skal sikre sig, at erstatningen bliver anvendt til ejendommens genopbygning. Såfremt udbetaling af erstatningen finder sted, sikres pantekreditorernes og andre berettigedes interesser ved bestemmelserne i § 18.

Selv om gælden ikke forfalder på grund af skaden, vil den kunne forfalde på grund af manglende betaling af ydelserne, hvis erlæggelse kan være vanskeligjort på grund af krigsskaden. Det vil derfor også være påkrævet at give mulighed for udskydelse af forfaldstiden eller for henstand med betaling af ydelser på gælden.

Det foreslås derfor ved bestemmelsen i stk. 2,

at der gives hjemmel for forbundets bestyrelse til, hvor forholdene taler derfor, at bestemme, at forfaldstiden for renter, afdrag og andre ydelser, der forfalder i indtil et år fra skadens indtræden, udskydes i indtil et år, dog længst indtil det tidspunkt, da erstatningen kan kræves udbetalt. Anvendelsen af bestemmelsen vil medføre, at fristen i tinglysningslovens § 40, stk. 4, 1. pkt., først regnes fra det udskudte forfaldstidspunkt, hvorved panteretten for renterne vil kunne bevares med fortrinsret fremfor efterfølgende eller sideordnede panthavere i indtil 2 år fra det oprindelige forfaldstidspunkt.

Bestemmelsen vil for så vidt angår løssere navnlig kunne tænkes bragt i anvendelse med hensyn til ydelser på restskylden for erhvervsløssere solgt med ejendomsforbehold.

På tilsvarende måde kan forfaldstiden for senere ydelser udskydes for et år ad gangen på det vilkår, at de ydelser, for hvilke forfaldstiden tidligere er udskudt, bliver betalt. Det er dog en betingelse, at det forsikrede ikke må antages at være behæftet udover sin værdi. Rettighedshaverne skal have meddelelse om, at bestemmelserne er eller vil blive bragt i anvendelse.

Efter reglerne i stk. 3 kan panthaverne give henstand uden fortabelse af fortrinsretten. Henstanden med renter og lignende ydelser kan gives indtil det tidspunkt, da erstatningen kan kræves udbetalt helt eller delvis. Bestemmelsen omfatter ikke afdrag, idet der for disse kan gives henstand uden fortabelse af fortrinsretten. Baggrunden for, at erstatningens forfaldstid og ikke genopbygningens tilendebringelse foreslås som skæringstidspunkt, er, at den betydelig længere tid, der ellers ville henløbe, ville kunne føre til, at realkreditinstitutternes evne til at yde henstand ville kunne overskrides og til, at efterstående panthaveres stilling ville blive forsvækket, hvis restancer med renter kunne påløbe med fortrinsret gennem for lang tid.

Til § 45.

Da forslaget bygger på forsikringsmæssige principper, er det fundet hensigtsmæssigt i en særlig paragraf at optage en henvisning til de almindelige i forsikringsaftaleloven indeholdte regler.

Til § 46.

Bestemmelsen forudsætter, at det er ønskeligt, at de foreslåede foranstaltninger til etablering af en krigsforsikringsordning ikke iværksættes, medmindre forholdene taler derfor. Det skønnes endvidere ønskeligt, at Grønland kan holdes uden for loven, hvis den aktuelle situation tilsiger dette.